

Klasa VIII b

Temat : Urbanizacja w Ameryce.

Cele lekcji: podczas tej lekcji poznasz terminy dotyczące urbanizacji, rozmieszczenia ludności w Ameryce, największych miastach i aglomeracjach.

Informacje na ten temat znajdziesz:

Podręcznik str. 126-131

<https://epodreczniki.pl/a/urbanizacja-i-swiatowe-metropolie/D7nJ8MsAp>

Większość mieszkańców obu Ameryk mieszka w miastach. Miasta Ameryk bardzo się od siebie różnią, zarówno pod względem wielkości jak i jakości życia. Niektóre obszary wyróżniają się pod względem gęstości zaludnienia. Najwięcej osób mieszka na wschodnim wybrzeżu obu Ameryk – nad Oceanem Atlantyckim. Dużym zaludnieniem cechują się także Antyle oraz obszar Wielkich Jezior na granicy USA i Kanady.

Na duże zaludnienie tych obszarów wpłynęło kilka czynników – przede wszystkim czynniki historyczne. Są to obszary najwcześniej skolonizowane, a nadmorskie położenie umożliwiło zachowanie połączenia kolonii z metropolią. Dostęp do Oceanu umożliwił rozwój handlu morskiego i napływ nowych osadników. W Ameryce Północnej osadników przyciągał dynamicznie rozwijający się przemysł (którego rozwój umożliwiały cenne surowce naturalne w Appalachach), z kolei do Ameryki Południowej i Centralnej napływali w dużej mierze niewolnicy niezbędni do pracy w rolnictwie na plantacjach. Zaludniony obszar ma charakter nizinny, a łagodny morski klimat – zapewniający odpowiednią wielkość opadów, umożliwia uprawę ziemi.

Znaczne obszary obu Ameryk to tereny prawie zupełnie niezamieszkałe – przede wszystkim te o niekorzystnych warunkach geograficznych. Skrajna północ Ameryki Północnej to skuta lodem Grenlandia i Archipelag Arktyczny. Również chłodna i porośnięta lasem Kanada jest mało atrakcyjna dla osadnictwa. Z kolei w Ameryce Południowej przeszkodą są nieprzebyte dżungle Amazonii oraz chłodne obszary Patagonii. Na obu kontynentach występują też gorące pustynie oraz wysokie góry.

Ludność, która osiedliła się w Amerykach w przeważającej większości zamieszkuje miasta. Wskaźnik urbanizacji dla obu kontynentów wynosi średnio około 80%.

Wśród państw Ameryki najbardziej zurbanizowany jest Urugwaj (ponad 95% obywateli mieszka w miastach). Wysoki poziom urbanizacji cechuje z reguły kraje wysokorozwinięte, ale w Amerykach nie jest to regułą. W wielu krajach (np. Brazylia – prawie 87%) mamy do czynienia ze zjawiskiem hiperurbanizacji zwanym też urbanizacją pozorną. Biedna ludność ucieka ze wsi do miast w poszukiwaniu lepszego życia, jednak tempo rozwoju miasta jest wolniejsze niż napływ do niego nowych mieszkańców. W ten sposób warunki życia w mieście dramatycznie się pogarszają, a na przedmieściach powstają dzielnice nędzy nazywane w Brazylii i Meksyku Fawelami (w istocie są to stojące na nieco wyższym poziomie obiekty podobne do Slumsów w Indiach).

Intensywny proces urbanizacji doprowadził do powstania bardzo dużych miast. Największym z miast w Amerykach jest wspomniane wcześniej Sao Paulo (Brazylia). Szacuje się, że mieszka w nim 12 milionów osób, a w całej aglomeracji – nawet ponad 20 milionów. Z kolei największym miastem Ameryki Północnej jest Meksyk, w którym mieszka 9 milionów osób, a w całej aglomeracji około 20 milionów.

Innym bardzo dużym miastem Ameryki Północnej jest Nowy Jork, jednak cechuje go zupełnie inna zabudowa niż Meksyku. W centrum tego bogatego miasta znajduje się tak zwane city czyli gęsto zabudowana drapaczami chmur dzielnica biznesowa. Znajduje się ona nie tylko w Nowym Jorku, ale także wielu innych miastach USA.

Wokół wielkich centrów miast USA (choć zjawisko to obserwuje się także na pozostałych kontynentach – tutaj jest najintensywniejsze) rozwijają się intensywnie ciągnące się olbrzymich obszarach suburbia, czyli osiedla domków jednorodzinnych. Powstają one w wyniku procesu suburbanizacji (rozwoju strefy podmiejskiej). Przyczyną tego zjawiska jest uciekanie zamożnej ludności z centrum miasta (od korków i hałasu) do cichych zakątków pod dużą metropolią.

Proces znaczącego powiększania się miast poprzez rozwój strefy podmiejskiej doprowadził w kilku miejscach do sytuacji, gdzie miasta do tej pory leżące wobec siebie w znacznej odległości (kilkudziesięciu kilometrów) w zasadzie połączyły się suburbią, a granica między nimi zniknęła. Takie nowe mega miasto – złożone z kilku zlewających się ze sobą dużych, małych i średnich miast nazywamy megalopolis.

Obecnie w USA wyróżniamy co najmniej trzy megalopolis. Najstarszym i najbardziej zaludnionym (50 milionów osób na osi o długości około 1000 km) jest położone na wschodnim wybrzeżu USA BosWash (Boston-Waszyngton). Innym jest położone nad wielkimi jeziorami CHICATOR (Chicago-Toronto) obejmujące obszary nad Wielkimi Jeziorami w USA i Kanadzie (inna spotykana nazwa to ChiPitsu (Chicago-Pittsburgh). Znane jest także megalopolis na zachodnim wybrzeżu – SanSan (San Diego – San Francisco).

Innym intrygującym zjawiskiem dotyczącym miast Ameryki, jest proces dezurbanizacji, czyli zjawiska upadku miasta. Problem ten dotknął miasto Detroit w USA – niegdyś kolebkę motoryzacji tego kraju.

Zadanie domowe: Za pomocą podręcznika i własnych wiadomości wykonaj krótką notatkę z lekcji.